

Καὶ ὁ ἔλεγχος καὶ ἡ λύπη εἶναι ἐπαινετά· ἐκεῖνος μὲν εἶναι ἴδιος τῶν θνητῶν, αὕτη δὲ ἀρμόζει, καὶ εἰς αὐτοὺς ἔτι τοὺς ἀγγέλους.

Ἄλλ' ὁ δημιουργήσας τὴν γενεὰν τῶν βασιλέων ἠθέλησεν ὅπως οὗτοι ὧσι πλέον ἢ ἀνθρώποι... ὀφείλοντες νὰ καταπίνωσι τὰ δάκρυά των, νὰ μὴ αἰσθάνωνται τὴν κραυγὴν τῆς φύσεως... ἀλλὰ δύνανται ;...

Ὁ Μαμφρέδης ἐπλησίασε τρέμων... καὶ ὁμῶς δὲν ἔπρεπε νὰ τρέμῃ... ἦτο βασιλεὺς... ἀλλὰ ἡ περιβάλλουσα αὐτὸν δὲν ἦτο σὰρξ ;... τὸ ἐν ταῖς φλεβῖν αὐτοῦ κυκλοφοροῦν δὲν ἦτο αἷμα ;... ἡ κινουσα τὰ μέλη του δὲν ἦτο ψυχὴ ;

— Ἐλένη ! Ἰόλη ! Μαμφρέδινε !... σύζυγε ! τέκνα μου !... διατί μένετε εἰς τὸ ὑπαιθρον ; δὲν βλέπετε ὅτι ὁ οὐρανὸς εἶναι θυελλώδης καὶ ἐπικεῖται ἡ καταιγὶς ;

— Διατί ἀναχωρεῖς χωρὶς νὰ μᾶς ἀποχαιρετίσης ; διατί ἀναχωρεῖς χωρὶς νὰ μᾶς λάβῃς μετὰ σοῦ ;... ἀπήντησεν ἡ βασιλισσα διὰ νέας ἐρωτήσεις.

— Μετ' ἐμοῦ ! Νὰ διακινδυνεύσητε ἐν μέσῳ τῶν ὄπλων, ἐν μέσῳ τῆς λύσεως τῶν ἐξηγριωμένων στρατιωτῶν, ἐν μέσῳ τοῦ θορύβου τῶν μαχῶν, ἐν μέσῳ τῶν θανάτων... τῆς σφαγῆς ;...

Ἡ τελευταία αὕτη λέξις ἤλθεν ὥσπερ διὰ τῆς βίας εἰς τὸ στόμα του... ἠθέλησε νὰ τὴν συγκρατήσῃ... καὶ ἐξέπνευσεν ἐπὶ τῶν χειλέων του.

[Ἔπεται συνέχεια].

ΠΑΝ. ΠΑΝΑΣ

Εἰς τὸ πρῶτον :

ΠΑΛΗΙΑ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ

ΥΠΟ

M. XATZOΠΟΥΛΟΥ

ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΟΝΕ

Η ΚΟΜΗΣΣΑ ΣΑΡΡΑ

[Συνέχεια]

— Εἶσαι ἀδυσώπητος ! ἀνέκραξεν ἡ Σάρρα, πάντα καταβεβλημένη. Καὶ ἐν τῇ ἀδυναμίᾳ αὐτῆς, ἔκλαιεν.

— Ἀ ! εἶμαι ἐπάρατος ! ἐτονόησε... Τί νὰ πράξω ὅπως κατευάσω τὴν ἐν ἐμοὶ τρικυμίαν ταύτην ;

— Τὸ καθήκόν σας, εἶπεν ἀξιοπρεπῶς ἡ δεσποινίς.

Ἡ Σάρρα ἔσειε τὴν κεφαλὴν.

— Αὕτη εἶναι ἡ τελευταία λέξις σας ; ἠρώτησεν.

— Ἦτο ἡ πρώτη, ἔσται δὲ καὶ ἡ τελευταία, ἀπεκρίνατο ἡ Λευκή.

Μὴ προσθεῖσα λέξιν ἡ Σάρρα διέβη πρὸ τῆς δεσποινίδος Δεσυνῆ καὶ ἐξῆλθεν.

Ἡ Λευκὴ ἐκάθησε μηχανικῶς καὶ διέτελει ἐπὶ πολὺ σκεπτομένη, καταβεβλημένη πάντα ὡς μετὰ μακρὸν κάματον. Αἱ

ιδεαὶ ἐκυμαίνοντο συγκεχυμέναι ἐν τῷ ἐγκεφάλῳ αὐτῆς, μὴ κατορθούσης νὰ συμπήξῃ αὐτὰς ἐν ἐνὶ σημείῳ.

Αἰσθημα τρόμου ἐδέσποζε τοῦ πνεύματος τῆς. Ἦν πεπεισμένη ὅτι ἡ Σάρρα ἔμελλε νὰ τὴν ἐκθέσῃ εἰς σπουδαίους κινδύνους. Ὅποιους ὁμῶς ; δὲν ἠδύνατο νὰ συλλάβῃ.

Δὲν εἶχε, τῇ στιγμῇ ἐκείνῃ, τὴν δύναμιν τοῦ νὰ προῖδῃ, ἀλλ' ἠσθάνετο ἑαυτὴν ἀπειλουμένην.

Τόσῳ εἶχεν ἀποκάμῃ ἐκ τοῦ ἀγῶνος τούτου, ὥστε διανοήθη, ὅτι, ἂν ἐξφαννίζετο αἰφνης, θὰ ἦτο σωτηρία δι' αὐτήν.

Δὲν θ' ἀνεμίγνυτο πλέον εἰς τὰς φρικώδεις ἐκείνας ραδιουργίας, ἀλλὰ θὰ ἔζῃ ἐν ἀναπαύσει καὶ λήθῃ. Παρασυρθεῖσα ὑπὸ τῶν μαύρων τούτων σκέψεων τῆς, ἀνεπόλησε τὴν ἡμέραν τῆς θανάτῃς τοῦ πατρός τῆς. Ἐπανέβλεπε τὸ νεκροταφεῖον μετὰ τῶν ἀφύλλων δένδρων τοῦ φθινοπώρου, τοὺς ψυχροὺς μετὰ τῶν στεφάνων των τάφους, τὸ ἀδιάφορον ἐκεῖνο πλῆθος τῶν ἀνθρώπων, καὶ ἕνα μόνον ἐν τῇ γωνίᾳ τοῦ παρεκκλησίου, μέλανα ἐνδεδυμένον καὶ κλαίοντα σιωπηρῶς.

Ἀ ! πόσον τὸν εἶχεν ἀγαπήσῃ ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης, καθ' ἣν εἶχεν ἐμφανισθῇ αὐτῇ συμμεριζόμενος, μόνος ἐκ πάντων, τὴν βαθεῖαν θλίψιν τῆς ! Καὶ ὁμῶς, αὐτὸς ἦν ἡ αἰτία τῶν τόσων ταλαιπωριῶν τῆς !

Διὰ τοῦ ἀναπεπταμένου παραθύρου, παιδοὶ γέλωτες ἀνῆρχοντο μέχρις αὐτῆς. Τὰ βλέμματά τῆς ἐρρίφθησαν ἐπὶ τοῦ κήπου.

Ἐν τῇ μεγάλῃ δεξαμενῇ ἐντὸς ἐλαφρὰς λέμβου, ὁ La Livinière, ὁ Πομπερὰν, ἡ σύζυγός του καὶ ἡ κυρία Smor-den περιεπάτουν ἀκολουθούμενοι ὑπὸ τῶν κύκνων, μεγαλοπρεπῶς νηχομένων, ὅπισθεν τῆς λέμβου.

Ἡ κυρία Πομπερὰν ἠθέλησε νὰ κωπηλατήσῃ, ἀλλ' αἱ κεχειριδωμένοι χεῖρές τῆς δυσχερῶς ἐχειρίζον τὰς κώπας.

Ἐπληττε τὸ ὕδωρ ἀτάκτως, ἀνατινάσσουσα αὐτὸ καὶ ραντίζουσα τοὺς ἐπιβάτας, οἵτινες ἐγέλων διὰ τὰς ἀγωνίας καὶ τὴν ἀδεξιότητά τῆς.

Ὑπὸ τὸν μέγαν πῖλον τὸ πρόσωπόν τῆς ἦν καταπόρφυρον, καὶ ὡς ἐκ τῆς βιαίας ἀναπνοῆς αἱ παρειαί τῆς ἐξοιδημέναι.

Καθήμενος εἰς τὸ ἄκρον τοῦ ἐξώστου, ὁ κόμης ἐκάπνιζεν ἡσύχως σιγάρον, θεωρῶν τὴν εὐάρεστον ταύτην εἰκόνα.

Ὁ Φροσσάρ περιεπάτει τὸν νοῦν ἔχων εἰς τίνα σπουδαίαν ὑπόθεσιν.

Ἡ ἀντίθεσις, μεταξύ τῆς εἰρωνικῆς ταύτης σκηνῆς καὶ τῆς φρικώδους συγχύσεως τῆς ἐπληξῆς τὴν Λευκὴν.

Ἐνόησε τὴν ἀνάγκην νὰ νικήσῃ ἑαυτὴν δεικνύουσα τοῖς πᾶσιν ἥρεμον μορφήν.

Ὁ πόλεμος, ὃν ἡ Σάρρα ἐκῆρυξε κατ' αὐτῆς, ἔμελλε ν' ἀρξῇται ἐν παραδύστω. Ἐκάστη ριπτομένη βολὴ θὰ ἐβάλλετο ἐν τῇ σκιᾷ, καὶ αἱ φρικωδέστεραι ἀπειλαὶ ἔδει νὰ φέρωσι τὸ προσωπεῖον τοῦ μειδιάματος.

Ἦύνατο ἄρα ν' ἀντίσχη εἰς τοιοῦτον

ἀγῶνα ; Ἐσκέφθη λοιπὸν νὰ λιποτακτήσῃ ταχέως ἐκ τοῦ πεδίου τῆς μάχης. Ἡδύνατο νὰ ἐξεύρῃ πρόφασιν τίνα καὶ ν' ἀπομακρυνθῇ μετὰ μίαν ἐβδομάδα. Ὅθι μετέβαινεν εἰς τὸ μοναστήριον, ἐν ᾧ θὰ εὕρισκεν ἄσυλον καὶ ἡσυχίαν κατανύξεως.

Ὁ κόμης ἐγίνωσκε τὰς θρησκευτικὰς ιδεὰς τῆς, ὥστε οὐδόλως παράδοξος ἦθελε φανῇ αὐτῷ ἡ αἵτησις τῆς ἀνεψίας τοῦ μεταβῆναι διὰ τίνας ἡμέρας εἰς τὸ μοναστήριον πρὸ τοῦ ἄρξαι νέαν ὑπαρξιν.

Ἀνακουφισθεῖσα ὑπὸ τῆς ιδεᾶς ταύτης τῆς μελλούσης ἡρεμίας καὶ ἀναπαύσεως, ἠσθάνθη ἑαυτὴν ἐτοιμὴν ν' ἀντιμετωπίσῃ τὰ βλέμματα τῶν ξενιζομένων ἐν τῷ πύργῳ, καὶ κατῆλθε.

Βλέπων αὐτὴν ὁ κόμης, προσῆλθε.

Τὴν ἐθεώρησεν ἡρέμα.

Ἡ Λευκὴ ἐμειδίασε περιπαθῶς, ἡ καρδιά τῆς ἐπλημμυρήθη ὑπὸ φιλοστοργίας, καὶ λαμβάνουσα τὸν βραχίονα τοῦ γέροντος, ἤρεισθη ἐπ' αὐτοῦ.

Δάκρυα ἔλαμψαν εἰς τοὺς ὀφθαλμούς τῆς, ἅτινα δὲν ἠδυνήθη νὰ κρατήσῃ.

Ὁ κόμης, συγκινηθεὶς, ἐσφιγξε τὴν χεῖρα αὐτῆς, καὶ ἄγων αὐτὴν διὰ βραδείων βημάτων ὑπὸ τὰ δένδρα,

— Προσφιλὲς τέκνον, εἶπε, γινώσκεις τώρα πόσον σπουδαία ἐπακόλουθα δύναται νὰ ἔχῃ ἡ ἑλλησις ἐμπιστοσύνης. Ἐπὶ μίαν ὥραν διήλθομεν πάντες διὰ τρομερῶν ἀγωνιῶν. Ἀλλ' αἱ νεάνιδες εἶναι μικρεχέμυθοι. Σὲ ἠνάγκασα ἐν τούτοις, ὅχι πρὸ πολλοῦ, νὰ ὁμολογήσῃς, ἂν δὲν ἡγάπας τίνα. Δὲν δύναται τις ν' ἀπατήσῃ τὸν πατέρα του, βλέπεις, καὶ εἶμαι πατὴρ διὰ σέ.

Ὁμιλῶν οὕτω τῇ ἐμειδίᾳ μετὰ πολλῆς γλυκύτητος, ἡ δὲ εἰς τὰς τραχείας διαταγὰς ἐθισμένη φωνὴ του ὑπέτρεμεν ὡς ἐκ τῆς συγκινήσεως.

— ὦ ! σκληρῶς ὑπέφερα νομίσας ὅτι ἔχω νὰ τιμωρήσω ἀγνώμονας ! ἐξηκολούθησε, γινόμενος σοβαρώτερος. Ἡστεῖζόμην ἄλλοτε περὶ τῶν ζηλοτύπων καὶ τῆς ζηλοτυπίας, βλέπω ὁμῶς ὅτι εἶχον ἀδικον, ὁμιλῶν περὶ πράγματος, ὅπερ ἡγνόνουν. Σήμερον ἐνώθ, ὅτι ὑπάρχουσι στιγμαί, καθ' ἃς, παραφερόμενός τις ὑπ' ὀργῆς, ἀπόλλυσι τὸ λογικὸν καὶ δύναται νὰ προβῇ εἰς φόνον.

Ἡ Λευκὴ, ἐκπλαγεῖσα ἐκ τοῦ τόνου μεθ' οὗ ὁ κόμης προέφερε τοὺς τελευταίους τούτους λόγους, ἐποίησε κίνημά τι, ὥσπερ ἠθέλε νὰ κωλύσῃ τὸν ὑψωμένον ἤδη βραχίονα.

— Ἐνόμισεν ὅτι ὁ γέρον ἐξέφερεν ἤδη τὴν θανατικὴν ποινὴν τοῦ Σεβεράκ.

Προσεπάθησε νὰ ἀστείευθῃ.

— Μετὰ πόσης ἡσυχίας ψυχῆς ὁμιλεῖτε περὶ φόνου, θεῖε, εἶπε παρατηροῦσα προσεκτικῶς τὸν στρατηγόν.

— Ναί, ἔχω ἡσυχον τὴν ψυχὴν σήμερον, ἀλλὰ χθὲς ἐσπέρας ἔμαθον τί σημαίνει « νὰ βλέπῃ τις κόκκιναν ». Ἐσχον ἐπὶ τίνα δευτερόλεπτα πέπλον ἐξ αἵματος πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν, καὶ ἂν δὲν ἤρχετο σύ, ὡς σωτὴρ ἀγγελος...

Ὁ κόμης ἐμεινεν ἀναυδὸς ἐπὶ τίνας